

עמ"ת 77835-08-25 - אדוארד יוסופוב נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 77835-08-25

לפני:	כבוד השופט יחיאל כשר
העורר:	אדוארד יוסופוב (עציר)
נגד	
המשיבה:	מדינת ישראל ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט י' פרסקי) מיום 14.8.2025, ב-מ"ת 61237-03-25. י אלול תשפ"ה (3 ספטמבר 2025) עו"ד דמיטרי דוגמן; עו"ד אורי דייגי; עו"ד ולרי סוקולוב עו"ד איתי שהם
תאריך הישיבה:	
בשם העורר:	
בשם המשיבה:	

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט י' פרסקי), מיום 14.8.2025, ב-מ"ת 61237-03-25, על מעצרו של העורר, מאחורי סורג ובריח, עד לתום ההליכים כנגדו.

רקע הדברים

1. נגד העורר הוגש, ביום 24.3.2025, כתב אישום, ובו נטען כי בתקופה שבין נובמבר 2024 למרץ 2025, קיים העורר מגעים - לעיתים ביוזמתו - עם סוכן איראני, תוך שהעורר חושד שמדובר במחבל איראני או אדם שעובד עבור מדינת חוץ או ארגון מחבלים באיסוף מודיעין על מדינת ישראל במטרה

לפגוע בביטחונה. העורר פעל בהנחיית אותו סוכן לאיסוף מודיעין והעברתו לגורמים לא ידועים. בין השאר, העורר צילם ואסף מידע אודות תשתיות לאומיות (אתרים בעיר באר שבע, נקודות ציון בדרום הארץ ותשתיות רגישות הממוקמות בנמל חיפה), התקין ועשה שימוש באפליקציות הצפנה ייעודיות, רכש טלפון "מבצעי" לשם תקשורת חסויה, ושכר בהוראתו של הסוכן האיראני דירה המשקיפה ליעדים רגישים בחיפה, ממנה צילם סרטונים והעביר אותם למפעילו. בתמורה קיבל העורר תשלום במטבעות וירטואליים.

בגין האמור לעיל הואשם העורר בעבירות של מסירת ידיעה לאויב בכוונה לפגוע בביטחון המדינה לפי סעיף 111 (חלופה שלישית) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); מסירת ידיעה לאויב שעלולה להיות לתועלתו - סעיף 111 (חלופה שנייה) לחוק; מגע עם סוכן חוץ - סעיף 114(א) לחוק; וגילוי החלטה לבגוד - סעיף 100 לחוק.

2. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בדיון שהתקיים ביום 10.7.2025, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והמשיבה חזרה על בקשתה למעצרו עד תום ההליכים. בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי (השופט נ' טהה) על קבלת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן, ועל מעצרו של העורר עד להחלטה אחרת.

3. תסקיר מעצר הוגש ביום 6.8.2025. מבחינת המסוכנות הנשקפת מהעורר, נמצא כי "קיים סיכון להתנהלות דומה בעתיד", וזאת בשל נסיבותיו האישיות של העורר והתרשמותו של שירות המבחן שהעורר "מצמצם ומטשטש את ההתנהלות והאירועים שקדמו למעצרו". שירות המבחן בחן גם את חלופת המעצר שהוצעה (מאסר בית בפיקוח בני משפחה), ובמסגרת זו את התאמת המפקחים שהוצעו. נמצא כי על אף שהמפקחים המוצעים מודעים לנדרש מהם ומעוניינים לסייע, "נראה כי [העורר] אינו נוהג לשתף אותם במתרחש בחייו בכנות, ואף נוקט בדפוסי הסתרה בנוגע לקורה עמו". בהתאם, נמצא כי המפקחים יתקשו להוות עבור העורר מסגרת שתבטיח הצבת גבולות, ויתקשו לזהות מצבי סיכון. על כן, שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

4. ביום 14.8.2025 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי (השופט י' פרסקי) במעצרו של העורר. בהחלטה שניתנה בתום הדיון, הורה בית המשפט על מעצר העורר מאחורי סורג וברית, עד תום ההליכים נגדו. בהחלטתו, ציין בית המשפט קמא את הסכמת העורר לקיום ראיות לכאורה ועילת מעצר, והוסיף וציין כי בנסיבות, קיימת עילת מעצר חזקה, וכי מהמעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום עולה מסוכנות רבה. כן מצא בית המשפט כי טענותיו של העורר בדבר התנאים הקשים של המעצר הביטחוני, ונסיבותיו הרפואיות, אינם מטים את הכף לעבר שחרורו לחלופת מעצר (אך ביקש, במסגרת החלטתו, מגורמי הרפואה בשב"ס, לוודא כי העורר מקבל את הטיפול הרפואי לו הוא זקוק).

על החלטה זו הוגש הערר שלפניי.

5. הערר, כמו גם הטיעון שנטען בפניי, מטעם העורר, במסגרת הדיון שהתקיים ביום 3.9.2025, מתמקדים בשלוש טענות: הראשונה, כי שגה בית משפט קמא עת מצא כי נשקפת מסוכנות רבה מהעורר. לשיטת העורר, אין יסוד למסקנה בדבר מסוכנות קונקרטית המחייבת את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריא, שכן העורר לא פעל מתוך מטרה לפגוע בביטחון המדינה ולא היה מודע לכך שהגורם מולו עמד בקשר הינו סוכן איראני. נטען כי על כן, במסגרת חלופת המעצר הנידונה (מעצר בית באיזוק אלקטרוני ובפיקוחם של מפקחים שצוינו, וללא גישה לאמצעים אלקטרוניים), לא יהיה ביכולתו של העורר להמשיך לבצע משימות עבור מפעיליו. השנייה, כי בית משפט קמא טעה באימוץ המלצת שירות המבחן, משזו התבססה על ההתרשמות כי העורר "מצמצם ומטשטש את חומרת העבירות המיוחסות לו", מסקנה השקולה, לשיטת העורר, להענשת העורר על עצם העמידה על חפצו. שלישית, כי בית המשפט לא ייחס חשיבות מספקת לתנאי המעצר הקשים בהם שווה העורר בהיותו מוגדר כאסיר בטחוני ובנסיבותיו האישיות של העורר שהנו אדם מבוגר, בעל רקע נורמטיבי, אשר סובל מבעיות רפואיות.

דיון והכרעה

6. לאחר שבחנתי את נימוקי הערר, ונתתי דעתי לטענות הצדדים בדיון שנערך בפניי, נחה דעתי כי דין הערר להידחות.

7. בית משפט זה כבר עמד, במספר החלטות שניתנו מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", על המסוכנות המיוחדת שנלווית לעבירות מהסוג בהן מואשם העורר. ענייננו בעבירות חמורות נגד בטחון המדינה, המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, שבוצעו לפי הנטען בתקופת מלחמה (ראו לעניין נפקות מצב החירום על שיקולי מעצר את דבריו של חברי, הנשיא י' עמית, ב-בש"פ 6539/15 מדינת ישראל נ' אבו סאלח, פסקה 15 (19.10.2015): "אף זה שיקול לגיטימי בו ניתן להתחשב בעת הזו במסגרת שיקולי המעצר"). המדיניות העקבית בהחלטות מסוג זה היא להורות על מעצר עד לתום הליכים, מאחורי סורג ובריא (ראו: עמ"ת 41946-08-25 מוסא נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (נבו 31.8.2025); עמ"ת 33771-04-25 וייס נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (23.4.2025) (להלן: עניין וייס); עמ"ת 34406-12-24 טהה נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-9 (25.12.2024)).

למרות אופיו האינדיבידואלי של הדיון בבקשה למעצר עד לתום ההליכים, לא מצאתי כי בנסיבות העניין קיים טעם של ממש לסטות מההחלטות דלעיל.

8. כפי שכבר צוין לעיל, העורר אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו בכתב האישום, כמו גם על קיומה של עילה למעצרו. תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן לא המליץ על שחרור העורר לחלופת מעצר, הן בשל מסוכנותו של העורר, הן בשל חוות דעתו של שירות המבחן

לעניין התאמתה של חלופת המעצר שהוצעה. העורר מואשם בעבירות חמורות, המקימות חזקת מעצר סטטוטורית, שבוצעו בעת מלחמה אל מול סוכן של מדינה עוינת. כל אלה מהווים הצדקות איתנות לטובת המשך מעצרו של העורר.

9. הטענה המרכזית שמעלה העורר נגד המסקנה המתבקשת למעצרו, מאחורי סורג וברית, עד לתום ההליכים נגדו, מתמקדת בהעדר מסוכנות "קונקרטי" הנשקפת ממנו. זאת, על יסוד הטענה שבמסגרת חלופת המעצר לא יוכל העורר לאסוף מידע או לתקשר עם מפעילו.

טענה זו אין בידי לקבל. כפי שהודגש גם בפסיקה שאזכרה לעיל, אדם שהיה מוכן לפגוע במדינתו, בזמן מלחמה, כנטען כנגד העורר (וכפי שצוין, אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה לביסוס הנטען בכתב האישום), מעיד על עצמו כי הינו נעדר כל מגבלות ועכבות. בהתאם, ברי כי לא ניתן לתת בו את האמון, ולו הבסיסי ביותר, הנדרש לשם שחרור לחלופת מעצר.

בהקשר זה יודגש, בכל הנוגע לטענת העורר בדבר העדרה של כוונה פלילית, כי שעתן של טענות אלה הוא בתיק העיקרי. בשלב זה, לצורך שאלת הכוונה הפלילית, די בטיב וחומרת האישומים המופנים כלפי העורר ובהסכמתו לקיום ראיות לכאורה בעניינו.

בנסיבות אלה איני סבור כי כדי להצדיק את מעצר העורר נדרש היה, למצער לעת הזאת, להצביע על האופן המדויק בו עלול העורר לשוב ולפגוע בביטחון המדינה. לאמור לעיל יש להוסיף את המסוכנות הסטטוטורית הקבועה לעניין העבירות בהן מואשם העורר, וכן את קביעות שירות המבחן לעניין מסוכנותו.

10. גם דינן של שתי הטענות המרכזיות הנוספות שהעלה העורר להידחות.

לעמדת העורר, שגה בית משפט קמא באימוץ המלצת שירות המבחן, משזו התבססה על ההתרשמות כי העורר "מצמצם ומטשטש את חומרת העבירות המיוחסות לו", מסקנה השקולה, לשיטתו של העורר, להענשתו על העמידה על חפותו. ברם, שירות המבחן לא התבסס רק על התייחסותו "המיתממת" של העורר למעשיו. המלצתו של שירות המבחן בדבר מסוכנותו של העורר התבססה גם על נסיבותיו האישיות (מעברים תכופים בין מדינות, התמודדותו עם משברים שונים בחייו, רדיפתו אחר ריגושים ולקייחת סיכונים, ועוד). בנוסף, שירות המבחן מצא כי המפקחים שהוצעו על ידי העורר "יתקשו להתמקם כדמויות סמכות" מולו ולזהות מצבי סיכון. נימוקי שירות המבחן להיעדר המלצה לשחרור לחלופת מעצר, אם כן, אינם מוגבלים רק להתייחסות העורר למעשיו.

11. לבסוף, העורר סבור כי בית משפט קמא לא ייחס חשיבות מספיקה לתנאי המעצר בו הוא מצוי, ולנסיבותיו האישיות. גם טענה זו אין לקבל: בית המשפט קמא דן, במסגרת החלטתו, בתנאי המעצר,

במצבו הרפואי, ובעברו הנורמטיבי של העורר. בית המשפט קמא קבע כי נסיבות אלה "אינן מטות את הכף לעבר קבלת החלטת שחרור". לא מצאתי כל עילה להתערב במסקנה זו. היטיבה לתאר את המסקנה המתבקשת, חברתי, השופטת ד' ברק ארז, בעניין וייס, אשר עסק גם הוא באדם בעל רקע נורמטיבי אשר הואשם ביצירת קשר עם סוכן איראני:

"נתתי דעתי לטענותיהם של באי-כוח העורר, שנטענו בטוב טעם, אשר ביקשו להתמקד במציאות חייו של העורר כצעיר שכשל, על רקע אובדן דרך, ובמשפחתו המבקשת לסייע לו. אולם, לפחות בעת הזו נכונה התרשמותו של בית המשפט המחוזי כי פריצת הגבולות המאפיינת את מעשיו של העורר אינה מאפשרת להסתמך על מעצר שאינו מאחורי סורג ובריח" (שם, פסקה 10).

דברים אלה מקובלים גם עליי.

12. העורר טען גם להתמשכות ההליכים בתיק העיקרי כטעם לשחרורו לחלופת מעצר. לאור מהות האישומים ומסוכנותו של העורר, כמובהר לעיל, ומשטרם חלפו אף תשעה חודשים ממועד הגשת כתב האישום, איני רואה בהתמשכות ההליכים טעם בעל משקל לצורך מתן החלטתי זו.

13. סוף דבר: דינו של העורר להידחות.

ניתנה היום, כ"ח אלול
תשפ"ה (21 ספטמבר
2025).

יחיאל כשר
שופט